

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра теорії літератури та зарубіжної літератури

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

Зарубіжна література

(частина 2: XIX ст.)

підготовки магістра
спеціальності А4 Середня освіта
предметної спеціальності А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна
література)
спеціалізації А4.021 Англійська мова та зарубіжна література
освітньо-професійної програми Середня освіта. Англійська мова та
зарубіжна література

Силабус освітнього компонента «Зарубіжна література (частина 2: XIX ст.)» підготовки магістра, **галузі знань** А Освіта, **спеціальності** А4 Середня освіта, **предметної спеціальності** А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література), **спеціалізації** А4.021 Англійська мова та зарубіжна література за **освітньою програмою** Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література.

Розробник: Головій О. М., доцент кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури, кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Шелудченко

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури (протокол № 1 від 3 вересня 2025 року).

Завідувач кафедри

проф. Романов С. М.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників		Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Кількість годин/ кредитів: 120/4	А Освіта А4 Середня освіта А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література)	Нормативна
			Рік навчання – 1, семестр – 2
			Лекції – 20 год
ІНДЗ: немає		А4.021 Англійська мова та зарубіжна література Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література. Магістр	Практичні (семінарські) – 18 год
			Самостійна робота – 74 год
			Консультації – 8 год
Мова навчання			Форма контролю: екзамен
			українська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма,освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання Кількість годин/ кредитів: 120/4	А Освіта А4 Середня освіта А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література) А4.021 Англійська мова та зарубіжна література Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література. Магістр	Нормативна
		Рік навчання – 1, семестр – 2
		Лекції – 4 год.
		Практичні (семінарські) – 8 год
ІНДЗ: немає		Самостійна робота – 94 год
		Консультації – 14 год
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Головій Оксана Миколаївна

Науковий ступінь: кандидат філологічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури

Контактна інформація:

E-mail: Oksana.Golovij@vnu.edu.ua

тел.: +38(097)973 64 29, +38(050)236 84 46

Дні занять: відповідно до розкладу <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Нормативний освітній компонент «Зарубіжна література (частина 2: XIX ст.)» призначений для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету іноземної філології (денна та заочна форми навчання). Програма ОК передбачає вивчення історико-літературного процесу Європи та Америки в XIX ст. – в добу Романтизму та епохи Реалізму й Декадансу (раннього Модернізму). Акцентовано увагу на національних особливостях розвитку літератури в 1800-х рр. (при цьому актуалізовано компаративний аспект: у полі зору перебувають різнонаціональні літературні зв'язки, зокрема зв'язки між зарубіжними та українською літературами), специфіці зародження, утвердження та трансформації доміантних і периферійних стилів XIX ст. (романтизм, реалізм, натуралізм, неоромантизм, неореалізм, імпресіонізм, символізм, експресіонізм), проблемних методичних питаннях, пов'язаних із вивченням творчості письменників XIX ст. у ЗЗСО. Програма ОК включає два змістових модулі: 1. Доба Романтизму. 2. Епоха Реалізму. Декаданс. **Об'єктом** є історико-літературний процес Європи та Америки в XIX столітті. **Предмет** становлять національні особливості, компаративний аналіз та еволюція літературних стилів XIX століття.

2. Пререквізити / Постреквізити

Пререквізити: «Зарубіжна література (частина 1)», «Методика навчання зарубіжної літератури».

Постреквізити: «Зарубіжна література (частина 3)».

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета – сформувати в здобувачів освіти цілісне уявлення про літературний процес XIX століття в країнах Європи та в США. Ефективному викладанню освітнього компонента слугує комплекс **методів**, зокрема словесні (розповідь, пояснення, лекція, бесіда, робота з книгою, навчальна дискусія, диспут); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (практична робота).

Завдання:

- формувати уявлення про специфіку розвитку різних національних літератур у XIX столітті (Європа, США), тримаючи в полі зору суспільно-політичний і культурно-мистецький контексти та різнорівневі зв'язки між національними літературами, при цьому звертати увагу на особливості реалізації культурно-історичної та компаративної навчальних ліній на уроках зарубіжної літератури;
- формувати уявлення про доміантні літературні напрями, течії і тенденції епох Романтизму, Реалізму та Декадансу (романтизм, реалізм, натуралізм, неореалізм, неоромантизм, модернізм, символізм, імпресіонізм, експресіонізм) у їхньому зв'язку з панівними філософсько-естетичними теоріями XIX століття; звертати основну увагу на типологічно загальні, національно-своєрідні та індивідуально-авторські особливості художніх явищ, які фігурують у шкільних програмах із зарубіжної літератури;
- розкривати суть нових літературознавчих понять та розвивати в здобувачів освіти вміння оперувати літературознавчою термінологією (це вміння – важливий складник філологічної підготовки та професійної реалізації здобувачів освіти в ЗЗСО – основа для формування «теоретичного мінімуму» у учнів);
- характеризувати творчість зарубіжних письменників, розкриваючи життєві обставини, які мали вплив на формування митця, основні етапи творчого шляху, специфіку авторського ідіостилу, причини утвердження автора й твору в літературному каноні, шляхи актуалізації світової літературної класики в сучасному

культурному просторі тощо (створення інформативного підґрунтя для професійної реалізації вчителя зарубіжної літератури);

- поглиблювати уявлення про тяглість літературного процесу, увиразнювати розуміння традиції та новаторства на поетикальному рівні художнього тексту, розвивати вміння аналізувати та інтерпретувати художній текст, критично мислити в процесі рецепції літературознавчих джерел тощо, формуючи основи для професійного підходу вчителя до розробки уроків із зарубіжної літератури;
- збагачувати духовний світ здобувачів освіти, формувати потребу в читанні та естетичний смак.

4. Компетентності. Програмні результати навчання. Softskills.

Згідно з освітньо-професійною програмою здобувачі освіти в результаті вивчення ОК «Зарубіжна література» (частина 2: XIX ст.)» здобудуть такі компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у професійній педагогічній діяльності, процесі навчання англійської мови та зарубіжної літератури, а також самоосвіти, що передбачає дослідницьку та інноваційну діяльність і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Фахові компетентності (ФК)

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК8. Здатність формувати у здобувачів освіти культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

ФК9. Здатність розвивати в здобувачів освіти критичне мислення, формувати ціннісні ставлення.

ФК10. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію.

Компетентності предметної спеціальності (ПК)

ПК2. Здатність здійснювати науково-педагогічне спілкування в освітній галузі, планувати і проводити навчальні заняття та виховні заходи з англійської мови та зарубіжної літератури у закладах загальної середньої освіти, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.

ПК4. Здатність застосовувати при продукуванні текстів в усній та письмовій формах різностильові та різножанрові одиниці з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в мультикультурному середовищі.

ПК5. Здатність використовувати в професійній діяльності для організації успішної комунікації системні знання про основні періоди розвитку зарубіжної літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу.

ПК6. Здатність володіти технологіями навчання англійської мови і зарубіжної літератури, використовувати різноманітні методи і прийоми навчання англійської мови та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, оцінювати їх ефективність і розробляти шляхи їх удосконалення.

Програмні результати навчання:

РН1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН6. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

РН12. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

РН13. Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в здобувачів освіти.

РН14. Визначає і враховує в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів; аспекти емоційно-етичної компетентності, компетентності педагогічного партнерства щодо спілкування зі здобувачами.

Програмні результати навчання для предметної спеціальності (ПРН)

ПРН2. Обирає методи і прийоми навчання англійської мови і зарубіжної літератури і контролю навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до цілей і завдань освітнього процесу; оцінює навчальні матеріали та адаптує їх до конкретного освітнянського контексту, створює навчально-методичне забезпечення для проведення занять з англійської мови і зарубіжної літератури.

ПРН3. Здійснює міжкультурну комунікацію і долає міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам англійськомовних країн; знання основних відмінностей концептуальної і мовної картини світу носіїв англійської мови; знання світоглядних засад, ментальних особливостей та культурних характеристик.

ПРН4. Використовує гуманістичний потенціал англійської мови і культури для формування духовного світу громадян України, забезпечує організацію діалогу мов і культур на заняттях з англійської мови і зарубіжної літератури.

ПРН5. Взаємодіє зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовує практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

ПРН6. Демонструє рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з англійської мови і зарубіжної літератури та методики їх навчання, вміння збирати наукову інформацію з тематики дослідження, використовуючи різні джерела інформації, формулювати цілі та завдання і вибирати відповідні методи дослідження, в тому числі й емпіричні; здійснює самостійний науковий пошук для оптимізації процесу навчання англійської мови і зарубіжної літератури в конкретному освітнянському контексті.

Soft skills:

- здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення;
- креативність;
- вміння працювати в команді;
- навички комунікації, вміння виступати перед аудиторією, лідерство;

- здатність управляти своїм часом, розуміння важливості вчасного виконання поставлених завдань.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2 (Денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усь ого	Лек.	Прак т.	Сам. роб.	Конс.	Бали, форма контролю
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. <u>ДОБА РОМАНТИЗМУ</u>						
Тема 1. Літературний канон XIX ст. Романтизм – культурно-історична епоха, літературний напрям, художній метод, стиль, тип творчості (світовідчуття).	7	2		5		
Тема 2. Німецький романтизм. Гротескно-фантастичний романтизм Е. Т. А. Гофмана. Творчість Г. Гейне.	9	2	2	5		5 б. (пр. № 1) ЗР, АТ, РК
Тема 3. Національна специфіка французького романтизму. Творчість В. Гюго.	9	2	2	5		5 б. (пр. № 2) ЗР, АТ, РМГ
Тема 4. Романтизм у Великобританії. Творчість Дж. Г. Байрона. Історичні романи В. Скотта.	9	2	2	5		5 б. (пр. № 3) ЗР, АТ, ДС
Тема 5. Американський романтизм. Творчість Е. А. По.	9	2	2	5		5 б. (пр. № 4) ЗР, АТ, аналіт.есе
Тема 6. Творчість М. Гоголя в контексті образів і сенсів колонії / метрополії. «Вечори на хуторі поблизу Диканьки». «Миргород».	6			5	1	
Разом за модулем 1	49	10	8	30	1	20 балів
Змістовий модуль 2. <u>ЕПОХА РЕАЛІЗМУ. ДЕКАДАНС</u>						
Тема 7. Епоха Реалізму та Декаданс (Fin de siècle): філософсько-естетичні концепції, художні напрями, течії, тенденції.	7	2		5		
Тема 8. Зародження, утвердження та трансформація реалізму у Франції: П. Меріме, Ф. Стендаль, О. де Бальзак, Г. Флобер, Гі де Мопассан. Натуралізм, «Ругон-Маккари» Е. Золя.	11	2	4	5		5 б. (пр. № 6) ЗР, АТ, ДС 5 б. (пр. № 7) ЗР, АТ, РК
Тема 9. Декаданс. Модернізм. Французький символізм. Імпресіонізм. Творчість Ш. Бодлера, П. Верлена, А. Рембо, С. Малларме.	9	2	2	5		5 б. (пр. № 8) ЗР, АТ, ТЗ
Тема 10. Література Великобританії.	9	2	2	5		5 б.

Вікторіанський реалістичний роман: творчість Ч. Діккенса, Ш. Бронте. Естетизм. Творчість О. Вайлда в контексті модерної парадигми.						(пр. № 9) ЗР, АТ, аналіт.есе
Тема 11. Національна специфіка розвитку американської літератури в другій половині XIX ст. Епічний дискурс літератури США (Г. Бічер-Стоу, Марк Твен, О. Генрі, Джек Лондон). Лірика В. Вітмена та Е. Дікінсон.	7	2		5		
Тема 12. Театр і драма в XIX ст. «Нова драма». Г. Ібсен як фундатор «нової драми» («Ляльковий дім»). Драматургія М. Метерлінка («Сліпі», «Блакитний птах»).	8		2	5	1	5 б. (пр. № 10) ЗР, АТ, РМГ
Разом за модулем 2	51	10	10	30	1	25 балів
ІРС	20			14	6	25 балів ІР
Модульна контрольна робота						30 балів МКР
Усього годин / балів	120	20	18	74	8	100

* Методи контролю: АТ – аналіз тексту, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ЗР – зв’язна розповідь, ТР – тренінг, ТЗ – творче завдання, Р – реферат, аналітична записка, аналітичне есе, ІРС – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота тощо.

Таблиця 2а (Заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усь ого	Лек.	Прак т.	Сам. роб.	Конс.	Бали, форма контролю
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. <u>ДОБА РОМАНТИЗМУ</u>						
Тема 1. Літературний канон XIX ст. Романтизм – культурно-історична епоха, літературний напрям, художній метод, стиль, тип творчості (світовідчуття).	9	2		7		
Тема 2. Німецький романтизм. Гротескно-фантастичний романтизм Е. Т. А. Гофмана. Творчість Г. Гейне.	8			7	1	
Тема 3. Романтизм у Великобританії. Творчість Дж. Г. Байрона. Історичні романи В. Скотта.	7		2	5		10 б. (пр. № 1) ЗР, АТ, РК
Тема 4. Національна специфіка французького романтизму. Творчість В. Гюго.	7		2	5		10 б. (пр. № 2) ЗР, АТ, РМГ

Тема 5. Американський романтизм. Творчість Е. А. По.	8			7	1	
Тема 6. Творчість М. Гоголя в контексті образів і сенсів колонії / метрополії. «Вечори на хуторі поблизу Диканьки». «Миргород».	8			7	1	
Разом за модулем 1	47	2	4	38	3	20 балів
Змістовий модуль 2. ЕПОХА РЕАЛІЗМУ. ДЕКАДАНС						
Тема 7. Епоха Реалізму та Декаданс (Fin de siècle): філософсько-естетичні концепції, художні напрями, течії, тенденції.	9	2		7		
Тема 8. Зародження, утвердження та трансформація реалізму у Франції: П. Меріме, Ф. Стендаль, О. де Бальзак, Г. Флобер, Гі де Мопассан. Натуралізм, «Ругон-Маккари» Е. Золя.	7		2	5		10 б. (пр. № 3) ЗР, АТ, ДС
Тема 9. Декаданс. Модернізм. Французький символізм. Імпресіонізм. Творчість Ш. Бодлера, П. Верлена, А. Рембо, С. Малларме.	8			7	1	
Тема 10. Література Великобританії. Вікторіанський реалістичний роман: творчість Ч. Діккенса, Ш. Бронте. Естетизм. Творчість О. Вайлда в контексті модерної парадигми.	8			7	1	
Тема 11. Національна специфіка розвитку американської літератури в другій половині XIX ст. Епічний дискурс літератури США (Г. Бічер-Стоу, Марк Твен, О. Генрі, Джек Лондон). Лірика В. Вітмена та Е. Дікінсон.	8			7	1	
Тема 12. Театр і драма в XIX ст. «Нова драма». Г. Ібсен як фундатор «нової драми» («Ляльковий дім»). Драматургія М. Метерлінка («Сліпі», «Блакитний птах»).	7		2	5		10 б. (пр. № 4) ЗР, АТ, РМГ, аналіт.есе
Разом за змістовим модулем 2	47	2	4	38	3	20 балів
ІРС	26			18	8	30 балів / ІР
Модульна контрольна робота						30 балів МКР
Усього годин / балів	120	4	8	94	14	100

* Методи контролю: АТ – аналіз тексту, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ЗР – зв’язна розповідь, ТР – тренінг, ТЗ – творче завдання, Р – реферат, аналітична записка, аналітичне есе, ІРС – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів освіти включає більш ґрунтовне опрацювання лекційного матеріалу та питань, які не були розглянуті на лекціях, підготовку до практичних занять, читання та аналіз художніх текстів, опрацювання теоретичного та критичного літературознавчого матеріалу, виконання завдань методичного характеру, перегляд рекомендованих відеоматеріалів тощо. Ефективність самостійної роботи здобувачів освіти викладач виявляє на практичних заняттях, під час оцінювання ІРС, на підсумковому модульному контролі, під час складання іспиту.

Таблиця 3

Змістовий модуль, тема	Завдання для самостійного опрацювання	К-сть год	
		Денна форма	Заочна форма
ЗМ 1. Тема 1. Літературний канон XIX ст. Романтизм – культурно-історична епоха, літературний напрям, художній метод, стиль, тип творчості (світовідчуття).	1. Зафіксувати основні тези лекції К. Галушка «Національні літератури Європи: романтичний проект» (URL: https://www.youtube.com/watch?v=fpUd4gWwvb0). 2. Проаналізувати праці, вміщені в книзі «Мислителі німецького Романтизму» (Івано-Франківськ, 2003): «Що таке Просвітництво?» Е. Канта; «Про наївну і сентиментальну поезію» Ф. Шіллера; «Лекції з естетики» Г. В. Ф. Гегеля; «Передмова» до збірки «Дитячі та родинні казки» Я. та В. Грімів. 3. Теорія. Термінологія. Актуалізувати поняття: культурно-історична епоха, літературний напрям, художній метод, художній стиль, ідіостиль, тип творчості (світовідчуття), діалектика культурного розвитку, літературний канон, філософія ідеалізму, романтизм.	5	7
ЗМ 1. Тема 2. Німецький романтизм. Гротескно-фантастичний романтизм Е. Т. А. Гофмана. Творчість Г. Гейне.	1. Прочитати казку-новість «Кріхітка Цахес» Е. Т. А. Гофмана. Проаналізувати художній текст, даючи відповіді на запитання: Чому Гофман обирає жанр казки і що дає йому використання гротеску? Які можливості для реалізації авторської ідеї дає містика у творі? Чому автор ділить людей на ентузіастів і філістерів? «Два світи» у творі Гофмана – які вони? Що символізує собою Цахес? На що надіялася фея, даючи йому такий талант? Чому Бальтазар – єдиний серед звичайних людей – бачить Цахеса справжнім? Яким бачить Цахеса Кандіда (розповідає згодом Бальтазару)? Як карають тих, хто не вірить у магичні сили? Чому з країни виганяють фей? Чому деяких лишають? Кого висміює Гофман? Що первинне у Гофмана – світ реальний чи містичний (який з них вирішує долю іншого)? Що (хто) допомагає Бальтазару впоратися з Цахесом (окрім магів)? Як у творі проявляються факти з біографії Гофмана (зокрема те, що він був художником і музикантом)? 2. Проаналізувати один із віршів зі збірки Г. Гейне «Книга пісень», дотримуючись плану аналізу: 1) Автор, його місце в літературі. 2) Тематичне спрямування всієї творчості. 3) Які життєві обставини дали імпульс для написання твору (якщо відомо). 4) Назва твору (метафорична, символічна, сюжетна, образна (чи ні), інтригуюча (чи ні) та ін.). 5) Тема вірша та провідні мотиви.	5	7

		6) Ідея. 7) Жанр. 8) Композиція (якщо є). 9) Ліричний герой. 10) Образи, символи твору. 11) Сюжетні лінії (якщо є). 12) Настрій (мінор, мажор). 13) Художні засоби (основні, специфічні для цього вірша). 14) Віршований розмір, рима. 15) Місце твору в доробку поета. 16) Його актуальність на сьогодні. 17) Ваші роздуми та почуття, нав'язні поезією. 3. Розкрити питання: <i>рецепція творчості Г. Гейне в Україні.</i> 4. <i>Проблемні аспекти вивчення творчості німецьких романтиків у школі.</i> 5. <i>Теорія. Термінологія. Актуалізувати поняття: епос, лірика, повість-казка, гротеск, фантастика, філософія «двох світів», метафора, символ, алегорія, автор, ліричний герой, герой-персонаж.</i>		
ЗМ 1. Тема 3.	Романтизм у Великобританії. Творчість Дж. Г. Байрона. Історичні романи В. Скотта.	1. Зафіксувати основні тези лекції Р. Семківа «Шотландська муза Байрона і Бернса» (URL: https://www.youtube.com/watch?v=18kiS3kvRuE). 2. Прочитати та проаналізувати поему «Мазепа» Дж. Г. Байрона. Опрацювати: Наливайко Д. Мазепа в європейській літературі XVIII–XIX ст.: історія і міф // Літературна теорія і компаративістика. Київ: АКТА, 2006. С. 195–240. 3. Прочитати поему «Паломництво Чайльд Гарольда» Дж. Г. Байрона; проаналізувати художній текст, розкриваючи питання: історія створення поеми; «Я прокинувся знаменитим»: рецепція поеми сучасниками; структура поеми; теми, мотиви, проблеми; специфіка головного героя, Чайльд Гарольд як «герой нашого часу»; хронотоп; пейзаж, портрет; жанр. 4. Прочитати роман «Айвенго» В. Скотта, проаналізувати твір, розкриваючи питання: тематична єдність роману, особливості побудови сюжету, способи створення історичної атмосфери у творі, особливості зображення історичних діячів, принципи побудови системи образів, місце і роль образу Айвенго, новаторство В. Скотта як творця історичного роману. 5. Розкрити питання: <i>рецепція творчості англійських романтиків в Україні.</i> 6. <i>Проблемні аспекти вивчення творчості англійських романтиків у школі.</i> 7. <i>Теорія. Термінологія. Актуалізувати поняття: поема, романтична поема, екзотичний герой, екстремальний (межовий) хронотоп, вічний образ, байронічний герой, «світова скорбота», психологізм, історизм у літературному тексті, правда і вигадка в літературному тексті, історичний роман.</i>	5	5
ЗМ 1. Тема 4.		1. Опрацювати передмову до драми «Кромвель» В. Гюго.	5	5

Національна специфіка французького романтизму. Творчість В. Гюго.	2. Прочитати роман «Собор Паризької Богоматері» В. Гюго. Проаналізувати художній текст, звертаючи увагу на такі аспекти: Історія написання і проблематика твору. Композиційна роль Собору Паризької Богоматері. Яку роль він відіграє в житті усіх персонажів? Що символізує в романі поєднання романського (статичного, теократичного, догматичного) і готичного (динамічного, розмаїтого, демократичного) стилю в архітектурі собору? Як «два світи», властиві романтичному світосприйняттю, борються в кожному з персонажів твору? Які персонажі найбільш статичні, незмінні? Символи роману? Які сцени з роману дозволяють якнайкраще зрозуміти карнавальну культуру середньовіччя? Новаторство В. Гюго. 3. Реценція творчості В. Гюго та «парнасців» в Україні. 4. Проблемні аспекти вивчення творчості французьких романтиків у школі. 5. Теорія. Термінологія. Актуалізувати поняття: літературне угруповання «Парнас», неоромантизм, неокласицизм, «мистецтво заради мистецтва», «чисте мистецтво», ескапізм.		
ЗМ 1. Тема 5. Американський романтизм. Творчість Е. А. По.	1. Прочитати один із указаних художніх текстів, проаналізувати його в контексті специфіки американського романтизму: «Сонна лощина» В. Ірвінга, «Червона літера» Н. Готорна, «Останній з могикан» Ф. Купера, «Мобі Дік, або Білий кит» Г. Мелвілла. 2. Проаналізувати вірш «Ворон» Е. А. По. Прочитати та проаналізувати малу прозу Е. А. По: «Убивство на вулиці Морг», «Падіння дому Ашерів», «Провалля і маятник», «Серце виказало», «Метценгерштайн», «Овальний портрет». Дати відповіді на запитання: Чому Е. По називають «батьком детективу» і «хорору»? Які з перелічених творів належать до детективного жанру, а які до жахів? Тематика і проблематика творів Е. По. Домінантні образи і символи творів Е. По. Образи оповідачів в новелах Е. По. 3. Вплив творчості Е. А. По на європейську літературу (культуру). 4. Проблемні аспекти вивчення творчості американських романтиків у школі. 5. Теорія. Термінологія. Актуалізувати поняття: трансценденталізм, аболіціонізм, оповідання, новела, детектив, хорор, образ оповідача (розповідача), морський роман, пригодницький роман.	5	7
ЗМ 1. Тема 6. Творчість М. Гоголя в контексті образів і сенсів колонії / метрополії. «Вечори на хуторі поблизу Диканьки». «Миргород».	1. Розкрити питання: Українська тематика у творчості М. Гоголя: постколоніальний аспект. 1) Історія створення збірок «Вечори на хуторі поблизу Диканьки» та «Миргород». 2) Проаналізувати один із творів збірки «Вечори на хуторі поблизу Диканьки», звернути увагу на особливості втілення в ньому романтичної естетики, на специфіку художньої інтерпретації українських реалій, характерів, звичаїв і традицій. 3) Проаналізувати один із творів збірки «Миргород» (різнорівневий аналіз). 4) Еволюція української тематики у творчості М. Гоголя. 5) М. Гоголь і сучасність.	5	7

	2. <i>Проблемні аспекти вивчення творчості М. Гоголя у школі.</i> 3. <i>Теорія. Термінологія. Актуалізувати поняття:</i> постколоніалізм, постколоніальна критика, імагологія, опозиції «Свій – Чужий» та «Колонія – Метрополія».		
ЗМ 2. Тема 7. Епоха Реалізму та Декаданс (Fin de siècle): філософсько-естетичні концепції, художні напрями, течії, тенденції.	1. <i>Опрацювати філософські праці:</i> ✓ «Світ як воля та уявлення» А. Шопенгауера (у кн.: Мислителі німецького Романтизму. Івано-Франківськ, 2003); ✓ «Народження трагедії» Ф. Ніцше (у кн.: Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. Львів, 1996. (URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Zubrytska_Mariia/Antolohiia_sv_itovoi_literaturno-krytychnoi_dumky_XX_st/). 2. <i>Опрацювати теоретико-літературознавчі дослідження:</i> ✓ Наливайко Д. Що ж таке реалізм? <i>Літературна теорія і компаративістика</i>. Київ, 2006. С. 107–130. ✓ Голод Р. Натуралізм. <i>Дивослово</i>. 2012. № 4 (661). С. 50–57. URL: http://dyvoslovo.com.ua/archive/04_2012/statya_12 ✓ Моклиця М. Модернізм як структура. <i>Філософія. Психологія. Поетика: монографія</i>. Луцьк, 2002. 390 с. (розділи «Психологічний тип Символіста» (С. 83-88), «Символізм, імпресіонізм, постсимволізм» (С. 164-170). URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/13510/1/Moklutsia_M_Modernizm_iak_struktura.pdf ✓ Головій О. Неореалізм: до проблеми термінологічного окреслення. <i>Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Філологічні науки. Літературознавство»</i>. Луцьк, 2013. Вип. 28. С. 28–34. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/5717/1/8.pdf 3. <i>Зафіксувати основні тези лекції:</i> Т. Лютий, «Ніцше і література»: https://www.youtube.com/watch?v=szXlmnHta2M, 4. <i>Теорія. Термінологія. Актуалізувати поняття:</i> філософія матеріалізму, філософія позитивізму, «філософія життя», декаданс, Fin de siècle, реалізм, натуралізм, модернізм, символізм, імпресіонізм, неореалізм, неоромантизм.	5	7
ЗМ 2. Тема 8. Зародження, утвердження та трансформація реалізму у Франції: П. Меріме, Ф. Стендаль, О. де Бальзак, Г. Флобер, Гі де Мопассан. Натуралізм, «Ругон-Маккари» Е. Золя.	1. <i>Опрацювати</i> трактат «Расін і Шекспір» Ф. Стендаля, «Етюд про Бейля» О. де Бальзака, передмову до «Людської комедії» О. де Бальзака (https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=690), передмову до роману «П'єр і Жан» Гі де Мопассана (https://www.leport.com.ua/gi-de-mopassan-peredmov-a-do-romanu-p-ier-i-zhan/), «Передмову» до роману «Тереза Ракен» Е. Золя, його статті «Експериментальний роман», «Натуралізм». 2. <i>Зафіксувати основні тези лекції:</i> ✓ Ю. Павленко, «Стендаль: квест до ідеалу людського життя»: https://www.youtube.com/watch?v=QyujMmHIP64, ✓ Ю. Павленко, «Бальзак та “Людська комедія”: абсолют літератури»:	5	5

	https://www.youtube.com/watch?v=ROBFPDHGpZE ✓ М. Лаюк, «Пані Боварі. Гюстав Флобер»: https://open.spotify.com/episode/42jeYj6tRwRVRg3queojVJ. 3. Прочитати та проаналізувати у світлі вияву реалістичної естетики й поетики новели «Матео Фальконе», «Кармен» П. Меріме, повість «Гобсек», роман «Батько Горіо» О. де Бальзака, роман «Червоне і Чорне» Ф. Стендаля, роман «Пані Боварі», романи «Тереза Ракен», «Кар'єра Ругонів», «Жерміналь» (один текст – на вибір) Е. Золя, новелу «Пампушка» Гі де Мопассана. Зробити висновки про етапи розвитку французького реалізму та його національну специфіку. 4. Французькі реалісти в українському культурному просторі. Проаналізувати дослідження І. Франка, присвячені Е. Золя: «Еміль Золя. Життєпис» (https://www.i-franko.name/uk/BioStudies/1881/EmilZola.html), «Еміль Золя, його життя і писання» (https://www.i-franko.name/uk/LitCriticism/1898/EmilZola.html). 5. Проблемні аспекти вивчення творчості французьких реалістів у школі. 6. Теорія. Термінологія. Актуалізувати поняття: взаємодія романтизму та реалізму, психологізм у реалістичному тексті, соціально-психологічний тип, соціальний і природний детермінізм, конкретний хронотоп, стереоскопічний спосіб зображення, художня деталь, деталь-символ, двоцетрова новела, «еліпсна структура» новели, «екзотична» новела, повість, соціально-психологічний роман, «роман кар'єри», епопея, цикл романів, «об'єктивний реалізм», «безособовий роман», фізіологічний нарис, фізіологічний роман, медичний роман, «грубі шматки життя».		
ЗМ 2. Тема 9. Декаданс. Модернізм. Французький символізм. Імпресіонізм. Творчість Ш. Бодлера, П. Верлена, А. Рембо, С. Малларме.	1. Проаналізувати «Літературний маніфест. Символізм» Ж. Мореаса та інтерв'ю С. Малларме «Про літературну еволюцію» як програмні документи модернізму. 2. Зафіксувати основні тези лекцій: ✓ Б. Романцова, «Гюїсманс, декаданс та естетика потворного»: https://www.youtube.com/watch?v=8Lk4AF6LewM; ✓ М. Лаюк, «Квіти зла. Шарль Бодлер»: https://open.spotify.com/episode/3DtOtyhpLnXaCckySx6kJR; ✓ Р. Семків та Є. Станісевич, «Артур Рембо»: https://www.youtube.com/watch?v=Tkr-rATvn-s. 3. Дати відповідь на питання: Романтизм – неоромантизм – символізм – імпресіонізм: специфіка зв'язків між художніми явищами (тяглість, спільне й відмінне на рівнях естетики та поетики). 4. Використовуючи поданий до теми № 2 (Г. Гейне) алгоритм аналізу ліричного тексту, проаналізувати вірші «Альбатрос», «Відповідності», «Гімн красі», «Людина і море» Ш. Бодлера, «Осінь пісня», «Паризьке крокі», «Морський образок», «Це захоплене зомління...», «Поетичне мистецтво» П. Верлена, «Г'яний корабель», «Голосівки», «Злидарі в соборі», «Море» А. Рембо, «Блакить», «Лебідь»,	5	7

	«Вікна», «Дзвонар» С. Малларме та ін. 5. <i>Рецепція творчості французьких символістів в Україні.</i> Проаналізувати статтю С. Єфремова «В поисках новой красоты»: https://www.l-ukrainka.name/uk/Guide/JefremovSergijOleksandrovyh/VPoiskax.html 6. <i>Проблемні аспекти вивчення творчості французьких символістів у школі.</i> Проаналізувати посібник для вчителя: Ніколенко О. М. Поезія французького символізму: Шарль Бодлер, Поль Верлен, Артюр Рембо. Харків: Ранок; Веста, 2003. 143 с. (Скарбниця словесника). 7. <i>Теорія. Термінологія. Актуалізувати поняття:</i> філософія інтуїтивізму, «філософія життя», релятивізм, декаданс, бодлеризм, елітарне мистецтво, символізм, імпресіонізм, сугестія, синестезія, алегорія, метафора, символ, принцип «герметизму» у мистецтві, «синтез мистецтв», класична система віршування, некласичний вірш, звукопис вірша, мелодика вірша.		
Тема 10. Література Великобританії. Вікторіанський реалістичний роман: творчість Ч. Діккенса, Ш. Бронте. Естетизм. Творчість О. Вайлда в контексті модерної парадигми.	1. <i>Опрацювати</i> передмову Ч. Діккенса до роману «Олівер Твіст», есе О. Вайлда «Занепад брехні», його передмову до роману «Портрет Доріана Грея». 2. Зафіксувати основні тези лекцій: ✓ В. Агеєва і Р. Семків, «Шарлотта Бронте і її героїні»: https://www.youtube.com/watch?v=tCyT9k28C0 ✓ М. Рошко, «“Портрет Доріана Грея” О. Вайлда»: https://www.youtube.com/watch?v=3e1XREpvdG0. 3. <i>Опрацювати статтю</i> «Канонічний роман “Холодний дім” Діккенса та “Міддлмарч” Джордж Еліот» з книги Г. Блума «Західний канон. Книги на тлі епох» (Київ, 2007; С. 356–383). 4. <i>Прочитати та проаналізувати художні тексти:</i> повість «Різдвяна пісня в прозі» та роман «Олівер Твіст» Ч. Діккенса, роман «Джен Ейр» Ш. Бронте, казки (на вибір) та роман «Портрет Доріана Грея» О. Вайлда. 5. <i>Творчість письменників Великої Британії (XIX ст.) в українській рецепції.</i> Опрацювати статтю Дарії Віконської «Оскар Вайлд (Огляд літературної творчості)» (у кн.: Віконська Д. Ars longa...: Літературознавство. Мистецтвознавство. Культурологія. Львів, 2015. С. 33–56). 6. <i>Теорія. Термінологія. Актуалізувати поняття:</i> вікторіанство, вікторіанська епоха, вікторіанський роман, сенсаційний роман, нарис, роман дороги / (роман великого шляху), роман-виховання, роман про митця, ньюгейтський роман, сатиричний роман, роман «срібної ложки», історичний роман, шахрайський (крутійський, пікарескний) роман, сімейна хроніка, мелодраматизм, «happy end», іронія, сатира, гротеск, пародія, прийом «гра з читачем». «різдвяна філософія», герой-дивак, література для дітей та юнацтва, жіноча література, «дівчачий текст», афоризм, парадокс, ремінісценція, алюзія, інтертекстуальність, інтелектуальний роман.	5	7
ЗМ 2. Тема 11. Національна	1. <i>Зафіксувати основні тези лекцій:</i> ✓ Р. Семків, «Вільний вірш вільної людини: поезія Волта	5	7

специфіка розвитку американської літератури в другій половині XIX ст. Епічний дискурс літератури США (Г. Бічер-Стоу, Марк Твен, О. Генрі, Джек Лондон). Лірика В. Вітмена та Е. Дікінсон.	Вітмена» (URL: https://www.youtube.com/watch?v=-1cCIRld6Zs); ✓ Г. Улюра, «Біла сука Емілі Дікінсон і поезія, що вийшла з неї» (URL: https://osvitoria.media/experience/10-lektsij-pro-najvydatnishyh-poetiv-svitu-vid-mystetskogo-arsenalu/). 2. <i>Опрацювати статті з книги Г. Блума «Західний канон. Книги на тлі епох» (Київ, 2007): «Волт Вітмен – центр американського канону» (С. 302–331), «Емілі Дікінсон: порожнечі, переміщення, темрява» (С. 332–355).</i> 3. <i>Прочитати та проаналізувати художні тексти: диалогію «Пригоди Тома Соєра» та «Пригоди Гекльберрі Фінна» Марка Твена, роман «Хатина дядька Тома» Гаррієт Бічер-Стоу, оповідання «Жага до життя» та роман «Мартін Іден» Джека Лондона; вірші Волта Вітмена («Пісня про себе», «Пісня відкритого шляху», «Я співаю про тіло електричне», цикл «Морська течія» та ін.) та Емілі Дікінсон («Не знаєм самі – які ми на зріст...», «Із пустки – в пустку...», «Я – Ніхто! А хто є ти?...», «Велети, Життя і Смерть...» та ін.).</i> 4. <i>Творчість американських письменників XIX ст. в українській рецепції. Опрацювати статтю Дарії Віконської «Волт Вітмен (Проба оцінки)» (у кн.: Віконська Д. Ars longa...: Літературознавство. Мистецтвознавство. Культурологія. Львів, 2015. С. 21–33).</i> 5. <i>Проблемні аспекти вивчення в школі творчості американських письменників XIX ст.</i> 6. <i>Теорія. Термінологія. Актуалізувати поняття: пуританська традиція, американський міф, американська мрія, аболіціоністський роман, герой як self-made man, анімалістична література, принцип каталогізації в ліричному тексті, архетип, космізм, вільний вірш, білий вірш, верлібр.</i>		
ЗМ 2. Тема 12. Театр і драма в XIX ст. «Нова драма». Г. Ібсен як фундатор «нової драми» («Ляльковий дім»). Драматургія М. Метерлінка («Сліпі», «Блакитний птах»).	1. <i>Опрацювати статтю Лесі Українки «Новейшая общественная драма» (Українка Леся. Повне академічне зібрання творів: у 14 т. Т. 7: Літературно-критичні та публіцистичні статті. Луцьк, 2021. С. 197–224. URL: https://drive.google.com/file/d/1phks7dlygr7yLj75UfsPbiq2yMg-4pV-/view); статтю «Ібсен: тролі і “Пер Гюнт”» з книги Г. Блума «Західний канон. Книги на тлі епох» (Київ, 2007; С. 404–424).</i> 2. <i>Зафіксувати основні тези лекції Г. Улюри «Жіноче питання як фінансове: “Інститутка”, “Пігмаліон”, “Ляльковий дім”» (URL: https://www.youtube.com/watch?v=8a7tYZqVC2U).</i> 3. <i>Прочитати та проаналізувати п’єси «Ляльковий дім» Г. Ібсена, «Сліпі», «Непрохана» («Неминуча»), «Блакитний птах» («Синій птах») М. Метерлінка. Розкрити такі питання: дійові особи (специфіка персонажетворення), розвиток дії, діалог, композиція, конфлікти і колізії, поетика ремарки, символи в структурі драми, візуальні та музичні коди.</i> 4. <i>Проблемні аспекти вивчення драматичних текстів (зокрема п’єс Г. Ібсена та М. Метерлінка) у школі. Проаналізувати експрес-урок О. Ніколенко «Моріс</i>	5	5

	Метерлінк» (URL: https://www.youtube.com/watch?v=jI3_G2iJGuM). 5. <i>Теорія. Термінологія.</i> Актуалізувати поняття: «нова драма», «драма ідей», інтелектуальна драма, «драма для читання», ремарка, реалістична драма, модерна драма, модерністська драма, символістська драма, статична драма, «драма фатуму», «драма смерті», «театр мовчання», «театр маріонеток», символістська драма, «драма настрою», умовний хронотоп, деперсоналізація героя, принцип антидії, антидіалог, ретроспективна композиція, відкритий фінал, дискусія як художній прийом, зовнішня дія / внутрішня дія.		
Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ)	Робота над індивідуальним завданням	14	18
Разом годин		74	94

Індивідуальне науково-дослідне завдання

ІНДЗ має на меті поглибити та вдосконалити здобуті компетентності з освітнього компонента «Зарубіжна література», зокрема:

- розвивати вміння здійснювати різнорівневий аналіз художнього тексту із використанням традиційної та новітньої літературознавчої методології;
- синтезувати знання з історії зарубіжної літератури, історії української літератури, теорії літератури та компаративістики;
- знаходити найбільш продуктивні методи і форми роботи над художнім текстом в шкільній аудиторії, підбирати матеріал для класної, позакласної та позашкільної роботи з літератури та вдало його презентувати.

Здобувач освіти повинен підготувати дослідження та презентацію до нього на одну із запропонованих викладачем тем (окрім того, здобувач має можливість працювати над власною темою, яка знаходиться в полі його дослідницьких зацікавлень; тема повинна вписуватися в контекст ОК та має бути узгодженою з викладачем). Темі ІНДЗ розкривають зміст ОК (стосуються проблемних аспектів зарубіжної літератури XIX ст.), актуальні, новаторські, відповідають вимогам науковості та доступності для можливої презентації на класній, позакласній та гуртковій роботі з літератури в школі. Перелік тем ІНДЗ з конкретизацією інформації про його структурні елементи здобувач освіти отримує на першому лекційному занятті. Вибір теми ІНДЗ має бути здійснено впродовж трьох тижнів від першого лекційного заняття з ОК.

ІНДЗ передбачає обов'язкову презентацію результатів в аудиторії (за умов очного навчання) або із залученням платформи відеозв'язку (за умов дистанційного навчання) у кінці семестру – після завершення лекційного курсу та практичних занять.

IV. Політика оцінювання

Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, навчальної етики, корпоративної культури та толерантності, дотримуватися графіку проведення та термінів складання усіх видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, бути організованими і сумлінними, нести особисту та колективну відповідальність. Здобувачі освіти мають звертатися до викладача за консультаціями у разі потреби.

На початку вивчення освітнього компонента викладач ознайомлює здобувачів з метою і завданнями освітнього компонента; видами робіт та критеріями їх оцінювання; з політикою оцінювання та перескладання; з особливостями рейтингової системи; з політикою

відвідування занять; з принципами академічної доброчесності (детально за покликанням: [Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)); з особливостями отримання різних видів освіти. Здобувачі зобов'язані відвідувати практичні заняття, де вони отримують бали за поточний контроль.

За об'єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороби здобувача (чи здобувача з особливими освітніми потребами), працевлаштування, міжнародного стажування, за умови певних сімейних обставин тощо, здобувач може оформити індивідуальний план, і навчання у такому випадку відбувається за погодженим графіком з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до [ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)

Освітній процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#). Усі види навчальної діяльності здобувачів оцінюються певною кількістю балів. Комплексна оцінка знань здійснюється викладачем за 100-бальною шкалою. Сумарна кількість балів, яку здобувач отримує при складанні модулів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає: «відмінно», «дуже добре», «добре», «задовільно», «незадовільно».

При вивченні нормативного освітнього компонента «Зарубіжна література (частина 2: ХІХ ст.)» здобувачі освіти зобов'язані виконувати завдання, передбачені навчальним планом у повному обсязі, зокрема відвідувати лекції, опрацьовувати рекомендовані джерела літератури, читати художні тексти, аналізувати їх в процесі обговорень на практичних заняттях та самостійно, опановувати термінологічний словник освітнього компонента, готувати презентації й постери, аналізувати методичні розробки уроків із зарубіжної літератури, брати участь у наукових та методичних дискусіях на практичних заняттях та в процесі захисту ІНДЗ.

Денна форма навчання:

Кожен здобувач освіти може набрати 100 балів упродовж вивчення освітнього компонента.

Аудиторна робота (70 балів): здобувач освіти може одержати 45 балів на практичних заняттях (9 практичних занять, максимальна оцінка за кожне з яких – 5 балів). Також передбачено виконання ІНДЗ – 25 балів.

Підсумковий контроль (30 балів): укінці семестру передбачено написання модульної контрольної роботи за матеріалом двох змістових модулів; завдання комплексні і різнорівневі, охоплюють матеріал лекцій, практичних занять, самостійної роботи.

Заочна форма навчання:

Кожен здобувач освіти може набрати 100 балів упродовж вивчення освітнього компонента.

Аудиторна робота (70 балів): здобувач освіти може одержати 40 балів на практичних заняттях (4 практичних заняття, максимальна оцінка за кожне з яких – 10 балів). Також передбачено виконання ІНДЗ – 30 балів.

Підсумковий контроль (30 балів): укінці семестру передбачено написання модульної контрольної роботи за матеріалом двох змістових модулів; завдання комплексні і різнорівневі, охоплюють матеріал лекцій, практичних занять, самостійної роботи.

Якщо здобувач освіти був відсутній з поважної причини на практичному занятті (хвороба, відрядження), то впродовж трьох тижнів після повернення до навчального процесу має можливість відпрацювати відповідну тему (на консультації викладач шляхом усного опитування перевіряє рівень виконання завдань; письмові роботи завчасно надсилаються на

перевірку – платформа Moodle).

За умови виникнення конфліктних ситуацій, здобувач освіти та викладач керуються [Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та / або інформальній освіті. Під час вивчення освітнього компонента «Зарубіжна література (частина 2: XIX ст.)», визнаються результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають ОК «Зарубіжна література (частина 2: XIX ст.)» як у цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів регулюються [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#)

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання підготовки до та виконання завдань на практичному занятті (денна і заочна форми здобуття освіти)

Таблиця 4

Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти
5 балів	10–9 балів	Здобувач освіти виконує завдання у повному обсязі. Він демонструє компетентності комплексно та творчо вирішувати поставлені завдання; вільно й доцільно послуговуватися термінологією; доречно ілюструвати відповідь прикладами, залучаючи відомості із самостійно опрацьованих джерел та цитатами з художнього тексту; практично застосовувати одержані теоретичні знання з ОК; знаходити джерело інформації та критично аналізувати його; у процесі аналізу художнього тексту формулювати власні думки, обґрунтовувати їх, застосовувати традиційні і новітні літературознавчі методи; усвідомлювати та розкривати суть проблемних методичних аспектів літературної освіти; застосовувати м'які навички під час роботи на занятті.
4 бали	8–7 балів	Здобувач освіти виконує завдання у повному обсязі, однак у процесі роботи на занятті допускає окремі несуттєві помилки, які не впливають на правильність висновків. Він демонструє компетентності комплексно та творчо вирішувати поставлені завдання; вільно й доцільно послуговуватися термінологією; доречно ілюструвати відповідь прикладами, залучаючи відомості із самостійно опрацьованих джерел та цитатами з художнього тексту; практично застосовувати одержані теоретичні знання з ОК; знаходити джерело інформації та критично аналізувати його; у процесі аналізу художнього тексту формулювати власні думки, обґрунтовувати їх, застосовувати традиційні і новітні літературознавчі методи; усвідомлювати та розкривати суть проблемних методичних аспектів літературної освіти; застосовувати м'які навички під час роботи на занятті.
3 бали	6–5 балів	Здобувач освіти виконує завдання у повному обсязі, однак у процесі роботи на занятті допускає небагато різнорівневих помилок (кілька дрібних неточностей, 1-2 суттєві помилки).

		Він демонструє компетентності комплексно вирішувати поставлені завдання, однак не завжди вільно й доцільно послуговується термінологією та доречно ілюструє відповідь прикладами, залучаючи відомості із опрацьованих джерел та цитати з художнього тексту; здобувач освіти на достатньому рівні застосовує традиційні і новітні літературознавчі методи, розкриває суть проблемних методичних аспектів літературної освіти, застосовує м'які навички під час роботи на занятті.
2 бали	4–3 бали	Здобувач освіти виконує поставлені завдання частково, не завжди послідовно; у процесі роботи на занятті допускає різнорівневі помилки (чимало дрібних неточностей, 2-3 суттєві помилки); одержані теоретичні знання не завжди вміло застосовує на практиці; відсутній логічний зв'язок основного викладу інформації з висновками; відповідь неповна, хоча суть запитання загалом висвітлена; зрідка долучається до аналізу художнього тексту, має власні думки, але не завжди їх аргументує. Покликається на літературознавчі та методичні джерела. Здобувач освіти на середньому рівні застосовує традиційні і новітні літературознавчі методи, розкриває суть проблемних методичних аспектів літературної освіти, застосовує м'які навички під час роботи на занятті.
1 бал	2–1 бал	Здобувач освіти демонструє часткову підготовленість тільки з окремих завдань теми; є багато суттєвих помилок у викладі інформації; не долучається до обговорення проблемних питань; не вміє комплексно аналізувати художній текст, демонструє тільки фрагменти аналізу; під час обговорень і дискусій не аргументує власних думок; проявляє низький рівень оволодіння матеріалом, літературознавчою термінологією, методологією та м'якими навичками.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Максимальна кількість балів за ІНДЗ для здобувачів освіти денної форми навчання – 25 балів, з яких 20 балів здобувач отримує за власне зміст дослідження (13 б. – дослідницький складник, 6 б. – оцінка за розробку матеріалу для поглибленого вивчення літератури в школі), 6 балів – за виступ, відповіді на запитання та презентацію.

Максимальна кількість балів за ІНДЗ для здобувачів освіти заочної форми навчання – 30 балів, з яких 20 балів здобувач отримує за власне зміст дослідження (15 б. – дослідницький складник, 7 б. – оцінка за розробку матеріалу для поглибленого вивчення літератури в школі), 8 балів – за виступ, відповіді на запитання та презентацію.

Основні критерії оцінювання ІНДЗ:

- чіткість у формулюванні мети і завдань дослідження,
- обґрунтування актуальності дослідження,
- чинник наукової новизни дослідження і його методичного компоненту,
- обізнаність здобувача освіти з вибраної теми,
- логічність і системність в процесі викладу матеріалу,
- аргументація основних положень,
- доцільність використання цитат з аналізованого художнього тексту,
- ефективність презентації результатів роботи перед аудиторією,
- вміння ставити запитання і відповідати на них,

- наочність,
- креативність,
- академічна доброчесність тощо.

V. Підсумковий контроль

Якщо здобувач освіти не набирає мінімально необхідну кількість балів (75 б.) для освітнього компонента, що має формою контролю іспит за накопичувальною системою упродовж вивчення освітнього компонента, або хоче покращити свій результат, то має можливість здати іспит ([ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)). Накопичені бали за підсумковий контроль анулюються та проводиться усне опитування за білетом. Білет містить 3 питання по 10 балів максимально за кожне.

Викладач оцінює рівень знань здобувача освіти з усіх видів діяльності в балах і фіксує їх у журналі. Підсумкова оцінка реєструється в екзаменаційній відомості.

Орієнтовні питання до іспиту

1. Романтизм як культурно-історична епоха, напрям світової літератури, художній метод і стиль.
2. Теоретичні маніфести романтизму. Течії світового романтизму.
3. Національні особливості німецького романтизму.
4. Творчість Г. Гейне. «Книга пісень»: естетика та поетика німецького романтизму.
5. Повість-казка Е. Т. А. Гофмана «Малюк Цахес»: проблематика, стиль.
6. Специфіка розвитку романтизму у Великобританії.
7. «Озерна» школа в англійському романтизмі. Творчість С. Т. Колріджа, «Поема про старого Мореплавця»).
8. Дж. Г. Байрон – бард англійського романтизму. Поєми «Паломництво Чайльд Гарольда», «Мазепа».
9. В. Скотт як фундатор жанру історичного роману. Роман «Айвенго».
10. Специфіка розвитку романтизму у Франції.
11. Творчість В. Гюго. Роман «Собор Паризької Богоматері».
12. Національні особливості розвитку романтизму в Америці.
13. Мала проза Е. По: жанрові та поетикально-стильові новації. Е. По як зачинатель детективного жанру.
14. Поетична спадщина Е. А. По: стильові експерименти. «Крук».
15. Роман «Червона літера» Н. Готорна (або «Сонна лощина» В. Ірвінга, «Останній з могікан» Ф. Купера, «Мобі Дік, або Білий кит» Г. Мелвілла) в контексті специфіки розвитку американського романтизму.
16. Творчість М. Гоголя: українська естетика. «Вечори на хуторі біля Диканьки». «Миргород».
17. Реалізм як епоха, художній напрям, метод і стиль.
18. Теоретичні маніфести реалізму. Естетика і поетика реалізму.
19. Новелістика П. Меріме («Матео Фальконе», «Кармен»): взаємодія романтизму і реалізму.
20. Ф. Стендаль як фундатор соціально-психологічного роману («Червоне і чорне»).
21. «Людська комедія» О. де Бальзака. «Гобсек», «Батько Горіо».
22. Концепція «об'єктивного» («безособового») роману Г. Флобера; її художнє втілення в романі «Пані Боварі».
23. Натуралізм. Теорія «експериментального роману» Е. Золя, романи із серії «Ругон-Маккари».
24. Новаторство новелістики Гі де Мопассана. «Пампушка».
25. Fin de siècle / Декаданс як культурна доба: філософсько-естетичні концепції та художні напрями. Модернізм.
26. Естетика і поетика символізму та імпресіонізму. Теоретичні маніфести символізму.
27. Збірка «Квіти зла» Ш. Бодлера («Відповідності», «Альбатрос», «Гімн красі» та ін.).
28. Творчість П. Верлена. «Осінь пісня», «Поетичне мистецтво».

29. «Теорія яснобачення» А. Рембо, її втілення у «П'яному кораблі» та «Голосівках».
30. Герметизм лірики С. Малларме («Блакить», «Вікна», «Лебідь»).
31. Національна своєрідність англійського реалізму. Зародження модернізму у літературі Великобританії.
32. Художнє втілення «різдвяної філософії» у творчості Ч. Діккенса.
33. «Жіноча література» вікторіанської Британії. Роман «Джен Ейр» Ш. Бронте.
34. Творчість О. Вайлда в контексті теорії естетизму. «Портрет Доріана Грея» як модерний інтелектуальний роман.
35. Національна своєрідність американського реалізму. Неоромантизм.
36. Жанрово-стильові пошуки американських прозаїків: Г. Бічер-Стоу, Марк Твен, О. Генрі, Джек Лондон.
37. Традиція і новаторство в американській ліриці другої половини XIX ст.: поетичні світи В. Вітмена та Е. Дікінсон.
38. Театр і драма в XIX ст. Г. Ібсен як фундатор «нової драми». «Ляльковий дім».
39. Модерністська драма. Драматургія М. Метерлінка. «Сліпі». «Блакитний птах».

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Анненкова О. С. Зарубіжна література XIX століття: європейська реалістична проза 1830 – 1880-х років. Київ: Знання України, 2006. 438 с.
2. Зарубіжна література межі XIX–XX та XX століття: підруч. / Авторський склад: Криворучко С. К., Бондарук Л. В., Висоцька Н. О. (та ін.); за заг. ред. С. К. Криворучко. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2023. 1357 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7540/Zarub.Lit_Pidruchnyk-2023_Keba.pdf?sequence=1&isAllowed=y
3. Коломієць Н. Є., Яременко Н. В. Історія зарубіжної літератури другої половини XIX століття. Матеріали для вивчення: навч. посіб. Кривий Ріг, 2021. 144 с. URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4520>
4. Наливайко Д. Домінанти національних культур і міжнаціональні літературні зносини. *Літературна теорія і компаративістика*. Вид. 2-ге. Київ: АКТА, 2006. С. 131–157.
5. Наливайко Д. Шахова К. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: підручник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 416 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk637758.pdf>
6. Тверітінова Т. І. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Доба реалізму: навч. посіб. для студ. Київ: Київський ун-т ім. Б.Грінченка, 2020. 424 с. URL: <https://core.ac.uk/download/355870624.pdf>

Праці викладача з освітнього компонента

1. Головій О. Античні образи в повісті «Гобсек» Оноре де Бальзака. *Наука, освіта, технології та суспільство: нові дослідження і перспективи*: збірник тез доповідей

- Міжнарод. наук.-практ. конф. (Полтава, 2 липня 2022 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2022. С. 15–18.
2. Головій О. Від реалізму до модернізму: тема рекрутчини у творчості Марка Вовчка, Лесі Українки та Василя Стефаника. *Волинь філологічна: текст і контекст*. Луцьк, 2024. Вип. 37: Олена Пчілка. Повернення. С. 176–202.
 3. Головій О. М. Неореалізм: до проблеми термінологічного окреслення. *Сучасні мово- і літературознавчі методології та нові прочитання художнього тексту*. Антологія / голова ред. колегії Л. К. Оляндер, упорядники Л. К. Оляндер, О. В. Богданова, Ю. В. Громик, І. Ф. Штейнер. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. С. 63–74. (Електронне видання на CD-ROM).
 4. Головій О. «Сліпий я чи видючий»: інтерпретація мотиву сліпоти у творчості Моріса Метерлінка («Сліпі») та Лесі Українки («Сліпець»). *Волинь філологічна: текст і контекст: Леся Українка: особистість, нація, світ*. 2022. Вип. 33. С. 153–174.
 5. Головій О. М. Таємниці Стендаля: методичні знахідки в процесі викладання курсу «Історія зарубіжної літератури». *Пріоритетні напрями сучасної лінгводидактики (до 90-ї річниці з дня народження Лариси Павлівни Рожило)*: матеріали Всеукр. наук.-практ. семінару. 25–26 березня 2021 року / укл. Ю. С. Васейко, Л. М. Деркач, Р. С. Зінчук, Л. Б. Лавринович. Луцьк, 2021. С. 48–50.
 6. Головій О., Андрійчук А. Сентименталістські тенденції в реалістичному тексті: роман «Джен Ейр» Ш. Бронте. *Сучасні тенденції розвитку науки, освіти, технологій та суспільства*: збірник тез доповідей Міжнарод. наук.-практ. конф. (Полтава, 12 вересня 2023 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2023. Ч. 2. С. 9–11.

Електронні бібліотеки

1. Всеукраїнська електронна бібліотека. URL: <https://youalib.com/>
2. УкрЛіб: Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література). URL: <https://www.ukrlib.com.ua/>
3. Читиво: URL: <https://chtyvo.org.ua/>
4. ELibUkr. URL: <http://www.elibukr.org/index.php/uk/>

Освітні портали

1. Всеосвіта. Національна освітня платформа. URL: <https://vseosvita.ua/>
2. На урок. Український освітній онлайн-портал для вчителів. URL: <https://naurok.com.ua/>

Літературознавчі енциклопедії, словники, довідники

1. Зарубіжні письменники: енциклопедичний довідник. У 2 т. Т. 1: А-К / ред. Н. Михальська, Б. Щавурський. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2005. 824 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Schavurskyi_Borys/Zarubizhni_pysmennyky_entsyklopedychnyi_dovidnyk_Tom_1.pdf
2. Зарубіжні письменники: енциклопедичний довідник. У 2 т. Т. 2: Л-Я / ред. Н. Михальська, Б. Щавурський. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2006. 864 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Schavurskyi_Borys/Zarubizhni_pysmennyky_Entsyklopedychnyi_dovidnyk_Tom_2.pdf
3. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / голова ред. А. Волков. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 634 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Volkov_Anatolii/Leksikon_zahalnoho_ta_porivnialnoho_literaturoznavstva/
4. Літературознавча енциклопедія. У 2 томах. Т. 1: А-Л / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 608 с. («Енциклопедія ерудита»). URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/Literaturoznavcha_entsyklopediia_U_dvokh_tomakh_T_1/

5. Літературознавча енциклопедія. У 2 томах. Т. 2: М-Я / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 624 с. («Енциклопедія ерудита»). URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/Literaturoznavcha_entsyklopediia_U_dvokh_tomakh_T_2/
6. The Concise Oxford Dictionary of Literary Terms / by Chris Baldic. 2nd Edition. Oxford: Oxford University Press, 2001. 291 p. URL: http://armytage.net/pdsdata/%5BChris_Baldick%5D_The_Concise_Oxford_Dictionary_of_Literary_Terms.pdf
7. The Routledge Dictionary of Literary Terms. Based on A Dictionary of Modern Critical Terms / Edited by Peter Childs, Roger Fowler. 3rd Edition. London – New York: Routledge (Taylor & Francis Group), 2005. 273 p. URL: https://www.uv.es/fores/The_Routledge_Dictionary_of_Literary_Terms.pdf